

Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы  
Коноваловка авыл жирлеге Башкарма комитеты

«08» ноябрь 2021 ел

№ 32

**«Минзэлә муниципаль районы Коноваловка авыл жирлегендә 2021-2025  
елларга кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасын кабул итү  
турында»**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында "2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының "Коноваловка авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының Коноваловка авыл жирлеге Башкарма комитеты,

**КАРАР БИРӘМ:**

1. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Коноваловка авыл жирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасын кабул итәргә (кушымта итеп бирелә).
2. Әлеге карар рәсми басылып чыгарга тиеш.
3. Әлеге карарның үтәлешен үзем контрольдә тотам.

Житәкче:



С. А. Билалова

***Коноваловка авыл жџирлегендѧ  
2021-2025 елларга  
кече ѧм урта эшкураарлыкны ѧстерѧ  
Программасы***

## Программа паспорты

Минзэлэ муниципаль районының Коноваловка авыл җирлегендә

2021-2025 елларда кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү.

<b>Программаның исеме:</b>	"Минзэлэ муниципаль районы Коноваловка авыл җирлегендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү Программасы".
<b>Программаның заказчысы:</b>	Минзэлэ муниципаль районының Коноваловка авыл җирлеге Башкарма комитеты.
<b>Программаның Максатлары:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Минзэлэ муниципаль районының Коноваловка авыл җирлегендә кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру</li><li>- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру</li><li>- халыкны эш белән тәмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.</li></ul>
<b>Программаның бурычлары:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны арту</li><li>- өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнеста эшләүчеләрнең Ел саен артуы;</li><li>- продукция, эшләр, хезмәт күрсәтүләрнең гомуми күләмендә кече предприятиеләр өлеше ел саен арта бара</li><li>- җирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан салым керемнәренә өлешен арттыру;</li><li>- авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү</li><li>- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын формалаштыру һәм аның эшчәнлеген тәмин итү;</li><li>- кече эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукый ярдәм күрсәтү</li></ul>
<b>Программа белән идарә итү</b>	Минзэлэ муниципаль районы Коноваловка авыл җирлеге Башкарма комитеты
<b>Программаны финанслау чыганаclarы</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- РФ бюджеты;</li><li>- ТР бюджеты;</li><li>- җирлек бюджеты;</li><li>- бюджеттан тыш чыганаclar;</li><li>- кече бизнес субъектларының үз акчалары,</li></ul> 10 мең сум күләмендә, шул исәптән еллар буенча: 1) 2021 ел-2 мең сум; 2) 2022 ел-2 мең сум; 3) 2023 ел-2 мең сум;

	4) 2024 ел-2 мең сум; 5) 2025 ел – 2 мең сум.
<b>Программаның төп башкаруучылары</b>	Минзэлэ муниципаль районы Коноваловка авыл жирлеге Башкарма комитеты
<b>Программаның үтөлешен контрольдә тоту</b>	Минзэлэ муниципаль районы Коноваловка авыл жирлеге Советы

### Программа бүлекләре:

1. Минзэлэ муниципаль районының Коноваловка авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.

2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.

3. Программаның социаль-иқтисадый нәтижәлегенә көтелгән бәя.

4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләр.

5. 2021-2025 елларга Минзэлэ муниципаль районы Коноваловка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары

#### 1. Минзэлэ муниципаль районы Коноваловка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышына анализ

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар иқтисады алга киткән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекле тормышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенә тотрыкландыручы төп сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгылмалылыгы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләргә оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Шуңа бәйле рәвештә Минзәлә муниципаль районының Коноваловка авыл җирлегендә Кече эшмәкәрлеккә үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы туа.

Бүгүнгә көндә безнең авылда бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар бар, ул Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм җирле үзидарә органнарының максатчан сәясәткә ярдәмдә ныгый бара.

## **2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү**

Хәзерге вакытта Минзәлә муниципаль районының Коноваловка авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек шактый ныклы позициядә булса да, кайбер проблемалар һаман да хәл ителмәгән булып кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып тора:

-инвестицион ресурслардан файдалану кыенлаша, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булуы фондында үз финанс чараларың житмәве;

-гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмат җиткermәү, административ киртәләр һәм эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;;

Эшкуарлык эшчәнлегенә субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итүче проблемалар булып тора:

-кече эшмәкәрлек субъектларының югары социаль җаваплылыгы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны "конверт" формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Авылда кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба да үстерү, мәгълүмати, мәгариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактларны һәм кооперацияне җайга салу, шулай ук эшкуарларда күмәк ихтыяж туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән аның үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә генә мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен җирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

## **3. Программаның социаль-иқтисадый нәтижәләлегенә көтелгән бәя**

Программа Минзәлә муниципаль районының Коноваловка авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль стабиллекнең иң мөһим элементларыннан берсе буларак кече эшкуарлыкның барлыкка килүе һәм тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы уңай икътисадый мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү темпларын арттыру, кече предприятиеләрне икътисадый яктан ныгыту һәм эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү;

- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрнең артуы;

- эш белән тәмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килүе, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакын арттыру;

- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм жирле производство хезмәтләре белән тәмин итү;

- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль жаваплылыгын арттыру.

#### **4 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләр.**

Район халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләр билгеләнә:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;

- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;

- транспорт һәм элемент өлкәсе;

- төзелеш;

- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

**5. Минзэлэ муниципаль районы Коноваловка авыл жирлегендэ 2021-2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекнең үсеш программасының төп чаралары**

№ т/ б	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Срок вақыты
1	2	3	4	5
<p><b>1. Кече һәм урта эшқуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү</b></p> <p>2.</p>				
1	Эшқуарлык өлкәсендә норматив-хокукый базаны булдыру	Кече эшқуарлыкка ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру һәм башка чаралар үткәру	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
2	Кече эшмәкәрлек үсешенә комачаулаучы административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимальләштерү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшмәкәрләрнең мәнфәгатьләрен яраштыруны тәмин итү	Соратып алына торган документларның тулы исемлеген һәм аларны һәр этапта карап тикшерүнең төгәл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенә төгәл, үтә күренмәле регламентын төзү, шул исәптән: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкция өчен проект документларын карау, элмә такталар һәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар.

		булмаган һәм киресенчә күчерү, биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.		
3	Коррупциягә каршы тору чараларын камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Гомумиләштерү һәм тарату коррупциягә каршы тәртипнең уңай тәҗрибәсе. Коррупция фактлары буенча эшкуарларга каршы торуны арттыру, бизнесны алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшмәкәрлек субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
<b>2. Эшкуарлыкның инновацион үсеше (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)</b>				
1	Яшьләрне эшкуарлыкка жәлеп итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын уздыру, шул исәптән уку, мөһабәтләр тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. б.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Жирлек бюджеты акчалары	2021-2025 еллар.
2.	Крестьян (фермер) хужалыкларын һәм авыл хужалыгы производствосында башка милек рәвешләрен булдыруга һәм үстерүгә ярдәм итү.	Авыл хужалыгында кече һәм урта эшкуарлыкны тотрыклы үстерүгә ярдәм итү	РФ, ТР бюджеты	2021-2025 еллар.



3.	Шәхси ярдәмче хужалыклар, КФХлар һәм башка авыл хужалыгы товарлары житештерүчеләр тарафыннан житештерелә торган эзерләү продукциясе эшчәнлеген үстерү.	Авыл хужалыгында кече һәм урта эшкуарлыкны тотрыклы үстерүгә ярдәм итү	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
<b>3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү</b>				
1	Минзәлә муниципаль районында кече эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны тормышка ашыруда федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына ярдәм итү.	Эшкуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече эшкуарлык субъектлары санын арттыру	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
2	Микрокредитлаштыру институтларын үстерү (кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла торган программалар нигезендә)	Өстәмә эш урыннары булдыруга юнәлдерелгән кече эшмәкәрлек субъектларының социаль әһәмиятле инвестицион проектларына конкурс нигезендә ташламалы кредит бирү .	ТР бюджеты	2021-2025 еллар
3	Кече эшкуарлык субъектларына инвестицион проектларны гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә ярдәм итү	Кече эшкуарлык субъектларының потенциал инвесторлар белән хезмәттәшлеген оештыру, кече эшкуарлык субъектларының инвестицион проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финансларын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
4	Минзәлә муниципаль районы Коноваловка авыл жирлегендә икътисадның өстенлекле юнәлешләр	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләр өстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар

	үстерү максатларында кече эшмәкәрлек субъектларына жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә ярдәм итү	кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнең хәбәрдарлыгын арттыру максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү		
5	Милли һәм мәдәни үзенчәлекләрдә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү	Жирлек һәм район бюджеты акчалары	2021-2025 еллар

#### 4. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү

1	Районда кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларны мәгълүмати яктан тәэмин итү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату. Кече эшмәкәрлек субъектларын Минзәлә муниципаль районы Коноваловка авыл жирлегә башкарма комитеты үткәргән конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар
2	Кече эшкуарлык субъектлары, жирле үзидарә органнары катнашында " түгәрәк» өстәлләр, семинарлар, конференцияләр үткәрү; эшкуарлык эшчәнлеген алып бару мәсьәләләре буенча эшкуарларга адреслы юридик	Кече эшкуарлык субъектларының һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген жайга салу, эшкуарлыкны үстерүнең актуаль мәсьәләләрен яктырту, аларны хәл итү турында уртақ тәкъдимнәр һәм	Жирлек бюджеты акчалары	2021-2025 еллар

	ярдәм күрсәтү	рекомендациялар эшләү, эшқуарларның контрольлек итүче, күзәтчелек һәм хокук саклау органнары эшчәнлеге турында мәгълүматлылыгын арттыру		
<b>5. Эшқуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшқуарлык турында уңай жәмәгәтьчелек фикерен формалаштыру</b>				
1	Кече эшқуарлык субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү.	Эшмәкәрлекне үстерүгә ярдәм итү, эшқуарлык эшчәнлегенә иң яхшы субъектлары эшенә алдынгы тәжрибәсен тарату, Минзәлә шәһәр жирлегенә социаль-иқтисадый үсешендә кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслау каралмаган	2021-2025 еллар